

Deprem Şurası Üzerine Odamızın Değerlendirmeleri

Şura gündemi, komisyon raporlarının tartışılmasına ve sonuçlandırılmasına yönelik 7 oturumdan oluşmaktadır:

- 1.Oturum: Kurumsal Yapılanma Komisyonu Raporu
- 2.Oturum: Mevzuat Komisyonu Raporu
- 3.Oturum: Afet Bilgi Sistem! Komisyonu Raporu
- 4.Oturum: Mevcut Yapıların İncelenmesi ve Yapı Denetimi Komisyonu Raporu
- 5.Oturum: Yapı, Malzemeleri Komisyonu Raporu
- 6.Oturum: Kaynak Temini ve Sigorta Komisyonu Raporu
- /...Oturum: Eğitimi Komisyon Raporu
- S,Öturum: Değerlendirme Oturumu

Oturumlara ilişkin odamızın değerlendirme raporunun tamamı! Odamız web sayfasından <http://www.jmo.org.tr> görülebilir. Odamızın şura üzerine genel değerlendirmesi aşağıda verilmektedir.

Şura Çalışmalarının Genel Değerlendirmesi

Şura, ulusal afet sistemimizin yasal, kurumsal, mali, eğitim vb tüm boyutlarıyla elle alınarak gelecekteki uygulamalar için görüş bildirmek, ülkemizde bu alanlardaki sorunların çözümü için tavsiye niteliğinde kararlar almak üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca oluşturulmuş bir organizasyondur.. Bakanlıkça olağanüstü toplantı çağrısı yapılmış koşullarda, dört yılda bir toplantı ilanını sürdürmesi öngörülmektedir.

Ülkemizde, afet güvenliğinin yükseltilmesi sürecinde Depremi Şurası'nın önemli bir kilometre taşı olacağı inancındayız.

13.04.2004 tarihinde Ankara'da (İller Bankası Macun köy Sosyal Tesislerinde) komisyon üyelerinin toplanılışı ile başlayan Şura çalışmalarının üç ay süren ilk aşaması sonucunda 7 adet komisyon raporu hazırlanarak Şura Sekreterliğine teslim edilmiştir.

29-30 Eylül ve 01 Ekim tarihlerindeki oturumlarda komisyon raporları, 347 Şura üyesi tarafından tartışılarak Şura kararları haline getirilecektir. Yönetmelik hükümlerine göre daha sonra Bakanlık, Şurada alınacak kararları değerlendirecektir

Şura'yı hazırlıkları açısından elle alacak olursak ilk söylenmesi gereken şey, bu konuda ciddi eksikliklerin gözlemlendiğidir. Konuları birbiriyle bütünleştirebildiği oranda doğru sonuca ulaşılacak olan Şura, oluşturulan komisyonlar arası nida-yeter! i [fetişimin ve koordinasyonun sağlanamaması nedeniyle, birbirinden kopuk ve yer yer birbiriyle çelişkili raporlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu durum, Şura çalışmalarını zorlaştırmakla kalmamakta aynı zamanda Şura ana fikrine de aykırılık taşımaktadır.

deprem şurası_

Şura'daki bir diğer önemli eksiklikte katılım boyutunda izlenmektedir. "Modern toplum örgütlü toplumdur" ilkesi gözardı edilerek afet güvenliğini sağlayacak her olguda yurttaş bir özne değil de nesne olarak görüldüğünden (bu durum raporlara da yansımıştır) Şura ve komisyonlarında yurttaş örgütleneceklerin (afetlerde dernekleri, mahalle dernekleri vb) temsiliyeti sağlanmamıştır. Katılımı için bir diğer sorun da Şura'da ele alınacak olguların siyasal, sosyal, psikolojik boyutlarının yeterli irdelemesini yapacak unsurlara yer verilmemesidir,

Katılımdaki bu eksikliklerin yansıması, olguların arka planında kalan ancak neden-sonuç ilişkisinde temel etkenler arasında yer alan "sosyal ve siyasal etkenlerin" yeterince vurgulanmaması ve raporların salt teknik metinlere "dönüşmesidir Bazı raporlar teknik metin olmaktan çıkmış, mesleki ders kitabı haline gelmiştir

Ayrıca Şurada, oluşturulan komisyonların bileşimlerinde meslek disiplinlerinin dengeli dağıtımının yapılamadığı ve TMMOB odalarına yeterli katılım: imkanının yaratılmadığı da belirtmek gerekir

Deprem Şurası Komisyon Raporlarının Değerlendirmesi

Deprem Şurası gündeminde yer alan konulara göre 7 adet komisyon oluşturulmuştur Bu komisyonlar ilk toplantılarını NİSAN-2004'te yapmışlar ve kendi çalışma programlarını oluşturarak yaklaşık üç ay içerisinde rapor hazırlayacak şekilde çalışmalarını sürdürmüştür. Komisyon raporları TEMMUZ-2004' te Şura sekreterliğine teslim edilmiştir

Bilindiği gibi ülkemiz kentsel ve kırsal yerleşimlerinin afet güvenliğinin yükseltilmesi, afetler karşısında güderek artan korumasızlığa karşı insan yerleşmelerini daha güvenli, daha sağlıklı ve yaşanabilir kılmak ve doğal afetlerin ve diğer acil durumların insan yerleşimleri üzerindeki etkilerini hafifletmek, gelecekteki afetlerle ilgili riskleri azaltmak bütünleşmiş bir yaklaşım gerektirir. Bu bütünsellik ise karşımızdaki olgu-

nun siyasal, sosyal, teknik, ekonomik, kültürel ve psikolojik tüm boyutlarının bir arada işlenmesi ile sağlanabilir. Dolayısıyla gerek var olan sistemi ve ilişkileri değerlendirirken gerekse çözüm modelimizi ve yol haritamızı inşa ederken bu bütünselliği kaybetmemek gerekir.

Afetlere karşı mücadele, insanın doğaya karşı tarihsel savaşımının bir parçasıdır Bu savaşım ancak bilginin gücü ile kazanılabilir. Ülkemizde bilgi toplumu olma özelliği törpülediği oranda afet ve imar konularının bilgi nitelikleri de yok edilmiştir. Öncelikle sorunu tanımlamak, afet bilgisine ulaşmak ve bu bilgiyi toplumsal olarak içselleştirmek, çözümler üretmek, sonradan toplumsal etkinliğe dönüştürmek gerekirken, ülkemizde bilgidan uzak, sadece "yara sarmaya" dayalı ve soruna sırtını dönmüş, kaderci bir çözüm: anlayışı benimsenmiştir

Bu sonucu yaratan çok sayıda ekonomik, sosyal, kültürel, teknik vb faktör sayılabilir. Ancak ülkemizdeki dışa bağımlı çarpık gelişme süreci bu nedenlerin en önemlisi olarak karşımıza çıkmakta ve toplumsal her olguyu olduğu gibi afet süreçlerini de doğrudan etkilemektedir Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik vb alanlarda yaşadığımız çarpıklığın bir benzerini sosyo-ekonomik baskılar sonucu afet konusunda da yaşıyoruz, Düşük standartlarda sağlıksız ve yasadışı bir yapılaşma, rant dayalı hızlı ve düşük nitelikli kentleşme, bilimsel normlara dayalı arazi kullanım ve yerleşimi kararlarının rant sat kaygılara yenik düşmesi vb faktörler afet zararlarının doğrudan belirleyicileridir

Afetlere karşı güvenli yerleşimler için yapılması gerekenler sadece teknik bir sorun mudur? Cevabı aranması gereken en temel sorulardan biri budur Öncelikle daha güvenli, daha sağlıklı ve yaşanabilir çevrede yaşamak her yurttaş için temel bir insan hakkıdır. Anayasamızın 56. maddesine göre de çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak Devletin ve yurttaşların ödevidir. Bu hakkın korunması, geliştirilmesi ve uygulamaya konulması başta anayasa olmak üzere yasal düzenlemelerin, siyasal iktidarların uygulayacağı politikaların ve kurumsal düzenlemelerin temel zemini olmak zorundadır. Ancak bu temel yaklaşımın gerçek güvencesi tek başına yasal düzenlemeler değil, bu hakkın gerçek sahibi olan yurttaşların ve örgütlenmelerinin siyasal süreçlere katılımıdır

Yıkıcı afet zararlarına yol açan nedenler, ülkedeki sosyo-ekonomik koşullardan ve siyasal